

Neveléstudomány Mesterszak

Művészetpedagógia – művészeti nevelés – specializáció záróvizsga tételek

1. Esztétikai nevelés és emberformálás – *kulturális antropológiai kultúraterület*

Fejtse ki nézetét arra vonatkozóan, mik a művészeti nevelés társadalmi és ezen belül pedagógiai lehetőségei, milyen célokat lehet általa elérni, és ezen belül a hatás elérése milyen befogadási, azonosulási folyamatokon keresztül fejt ki hatását! Térjen ki az esztétikai nevelés emberminőség formáló hatásán túl a kultúra definiálására, az esztétikai viszonyokra és esztétikai minőségekre is!

Szakirodalom a tételhez:

Bálványos Huba (2012): *Esztétikai művészeti ismeretek, esztétikai művészeti nevelés*. Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN 978-963-3120-439 (pp. 17-40, 68-80) <https://www.tok.elte.hu/dstore/document/971/Viz.kult.2.egesz.pdf>

Williams Raymond (1983): A kultúra elemzése. In: Wessely Anna (szerk., 2003): *A kultúra szociológiája*. Osiris, Budapest. (pp. 33-40) <https://de.scribd.com/document/103993127/Wessely-Anna-szerk-A-kultura-szociologiaja-Budapest-Osiris-Lathatatlan-Kollegium-1998-2-kiad-2003>

2. Pszichológiai esztétika – *esztétikai, befogadás lélektani és jelértelmezési kultúraterület*

Mutassa be az esztétikai érzékelés és érzelmek kapcsolatrendszerét, az esztétikai ítélet meghatározóit és folyamatait, az információfeldolgozás fokozatait egy szabadon választott, a vizsgázó által ismert és kedvelt műalkotás bemutatásán keresztül! Magyarázza el, mi a giccs és a katarzis fogalma, említsen meg néhányat az esztétikai érzékelés különféle elméletei közül!

Szakirodalom a tételhez:

Schuster, Martin (2005): *Művészetlélektan*. Panem. (pp. 380-414) ISBN 963-5454-43-0
<https://pdfcoffee.com/martin-schuster-mveszetlelektan-pdf-free.html>

3. A Művésztanár – alkotó és a gyermekkultúra kapcsolata – *pedagógiai, kulturális animátori kultúraterület*

Mutasson be pedagógiai értékelésen keresztül egy kiemelkedő, a gyermekkultúra közvetítésében, alakításában jeleskedő szakembert a saját művészeti szakterületéről! Térjen ki működésének társadalmi környezetére, a működési terület gyermekkulturális előzményeire, hátterére, definiálja a nevelési célrendszert és tervszerűséget, a gyermekképet, a felhasznált aktorokat, és az elvárt és bizonyított hatásokat!

Szakirodalom a tételhez:

Bús Imre: A gyermekkultúra alapelemei. In: Bús Imre (Szerk., 2021): *Gyermek – kultúra – pedagógia*. PTE KPVK és Dienes Zoltán Gyermekkultúra és Pedagógiai Továbbképző Kutatóközpont, Szekszárd. ISBN 978-963-429-621-8. 10-17.
https://kpvk.pte.hu/sites/kpvk.pte.hu/files/kotet_vegleges_2021_12_13_elektronikus.uj.pdf

Trencsényi László: A gyermekkultúra eredeti felhalmozása a hetvenes-nyolcvanas években (visszaemlékezés). In: Bús Imre (szerk., 2013): *Tanulmányok a gyermekkultúráról*. PTE IGYK és a Gyermekkultúra Kutatócsoport, Szekszárd. ISBN 978-963-7305-59-7. 69-80.
<https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/44344/bus-imre-tanulmanyok-a-gyermekekulturarol-2013.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Eck Júlia – Trencsényi László (szerk. 2023): *A gyermekkultúra hőszai*. Bibliotheca Comeniana XXIII. Sárospatak, Magyar Comenius Társaság.

4. Művészetközvetítés médiumon keresztül – szociológiai kultúráterület

A vizsgázó saját művészeti érdeklődési területéről ismertessen egy példát a gyerekeknek szánt művészetközvetítés egy formájáról! A bemutatás térjen ki az adott médiumhoz férés esélyére, a médiumot körbevevő, azt fogyasztó (esetleg előállító) kulturális csoportok leírására, a közvetítés sajátos esztétikai lehetőségeire, a csatornán átjuttatott tartalmak rövid elemzésére, a célcsoportok leírására, az alkalmazott nevelési aktorokra, a tevékenység célrendszerére, a médium által biztosított – vagy azt kiegészítő – interaktivitás lehetőségére, és a kimutatható hatásokra!

Szakirodalom a tételhez:

Trencsényi László (szerk., 2006): *Iskolán kívüli nevelés*. In: A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése, 7. kötet. ELTE PPK Neveléstudományi Intézet, Budapest. (pp. 56-60) ISBN 963-970-464-4
<http://mek.niif.hu/05400/05462/05462.pdf>

Nagy Ádám, Trencsényi László (2013): *Szocializációs közegek a változó társadalomban – A nevelés esélyei: család, iskola, szabadidő, média*. ISZT Alapítvány, Budapest. ISBN 978-963-08-4141-2
<https://mek.oszk.hu/18600/18690/18690.pdf>

Takács Vera (2018): Volt egyszer egy gyermektelevízió. *Új Pedagógiai Szemle*, 2018/11-12.
<https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/volt-egyszer-egy-gyermektelevizio>

Morva Péter (2018): *Muzsikáló Gyermekrádió*. Magyar Pedagógiai Társaság. ISBN 978-963-7123-56-6
http://pedagogiai-tarsasag.hu/wp-content/uploads/2020/08/Morva-Muzsikáló_Gyermekrádió-tördelt.pdf

Trencsényi László (2022. szerk.): *Tanúhegyek II*. Magyar Pedagógiai Társaság, ISBN 978 963 7123 82 5 (pdf)
http://pedagogiai-tarsasag.hu/wp-content/uploads/Kiadványok/Könyvek/Tanuhegyek_II_boritoval.pdf

5. Iskolán kívüli művészetpedagógiai színterek – kultúrpolitikai, kultúrfilozófiai, intézetigazgatási és adminisztrációs kultúráterület

Mutasson be egy, a vizsgázó saját művészeti területén is működő iskolán kívüli művészetpedagógiai céllal működő intézményformát, egy ott megvalósult projekten keresztül! Ismertesse, milyen pedagógiai sajátosságokat kell figyelembe venni az ebben az intézetben folytatott nevelői munka során, a működés során milyen közvetlen és távolabbi társadalmi hatásrendszerrel lehet és kell(ene) számolni (pedagógiatörténeti példákkal is alátámasztva), hogyan helyezkedik el az intézmény a család – szabadidő – iskola – média négyezőben, és a kiválasztott intézettípusra milyen aktuális intézetirányítási problémák jellemzők napjainkban!

Szakirodalom a tételhez:

Bernstein, Leonard (1974): *Hangversenyek fiataloknak*. Zeneműkiadó, Budapest. ISBN: 963-3300-436

Cziboly Ádám (szerk., 2017.): *Színházi nevelési és színházpedagógiai kézikönyv*. InSite Drama, Budapest. ISBN: 978-963-12-9754-6. <https://bit.ly/2ZY4rBx>

Körmendy Zsolt (2012): *Koncertpedagógia: a zenei (befogadóvá) nevelés újabb útjai*. <https://bit.ly/3hzGhDn>

Koltai Zsuzsa (2010): *A múzeumi kultúráközvetítés változó világa. A múzeumi kultúráközvetítés pedagógiai és andragógiai szempontú vizsgálata*. Iskolakultúra-könyvek 41. Iskolakultúra, Veszprém. ISBN: 978-963- 693-323-4

6. Alkotási gyakorlatok – egy szakterületen alkalmazott kiemelt módszer bemutatása – alkotó-, előadóművészi kultúráterület

Az „Alkotási gyakorlatok” néven futó kurzusok (*Vizuális művészetek a nevelésben, Verbális művészetek, Kreatív zene*, vagy *Színház, mint vizualitás*) közül az egyiket kiválasztva, annak mentén

mutasson be és nevelésméleti szinten elemezzon egy, a vizsgázó által már a pedagógiai praxisában is alkalmazott, vagy alkalmazni tervezett művészetpedagógiai módszert. Indokolja meg választásának okát! Az elemzésben ki kell térni az adott művészeti ág pedagógiai gyakorlatának társadalmi integráló – esélyegyenlőség teremtő hatására, a tehetségfelismerésben és -gondozásban betölthető szerepére, a személyiség, a kognitív képességek és kreativitás fejlesztésének lehetőségeire!

Szakirodalom a választott kurzushoz tartozó tantárgyleírás alapján.